

پیشگیری از بروز مسمومیت با سموم دفع آفات و مواد شیمیایی و شوینده خانگی

تهییه شده در:

معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران (دفتر تحقیق و توسعه)

نشانی: تهران، میدان آزادی، خیابان الوند، پلاک ۶۰

شماره تلفن: ۸۸۷۷۹۱۱۸ داخلي ۱۰۴ و ۱۱۹

پایگاه اینترنتی: WWW.Fdo.iums.ac.ir

۶. از دسترسی کودکان به اسباب‌بازی‌های پلاستیکی بازیافت شده و یا اسباب‌بازی‌های رنگ‌آمیزی شده‌ای که دارای ورقه‌های پوسته پوسته رنگ می‌باشند خودداری نمایید.
۷. از آنجاکه کودکان نوپا همه‌چیز را به دهان می‌برند اگر تخت و گهواره رنگ آمیزی شده‌ای دارند، از تماس این وسایل با دهان کودک جلوگیری نمایید.
۸. اگر به واسطه شغل خود با مشتقات سرب در تماس هستید، برای جلوگیری از انتقال آلودگی، قبل از ورود به منزل لباس کار خود را تعویض کنید.
۹. برخی از لوازم آرایش خصوصاً غیراستاندارد و حتی سرمه، حاوی مقادیر بالای سرب می‌باشند. از مصرف آن‌ها خودداری کنید.
۱۰. سرب موجود در خون افراد شهرنشین بسیار بیشتر از روستائیان است.
۱۱. مصرف غذاهای چرب سبب افزایش سرعت جذب سرب توسط بدن انسان می‌گردد.
۱۲. هوای محیط نزدیک به بزرگراه‌ها، خاک و محیط اطراف مناطق صنعتی مانند کارخانه‌ها با تری‌سازی، رنگ‌سازی چند برابر دیگر نقاط حاوی سرب است.
۱۳. به منظور سنجش سرب در خون افراد شاغل در صنعت که با سرب تماس دارند، آزمایش خون باید به طور مرتب انجام شود.
۱۴. برای پیشگیری از عوارض ناشی از تماس با سرب باید جامعه از خطرات این فلز سمی آگاه شود.

آیا می دانید در کشور ما مسمومیت تعمدی با سوم کشاورزی یکی از علل

مهم ایجاد مسمومیت‌ها است؟

توصیه‌های لازم جهت پیشگیری :

۱- در هنگام استفاده از فرآورده‌های شیمیایی، مواد سفید کننده مواد شوینده و پاک کننده‌ها و سوم مختلف اعم از سوم خانگی یا صنعتی:

▪ حتماً در نور کافی برچسب روی بسته‌بندی سوم دفع آفات و بروشور آن را ابتدا کاملاً مطالعه کنید و سپس جهت استفاده دقیقاً مطابق دستور عمل نمایید.

▪ درب و پنجره‌ها را بازکنید و هوایکش را روشن نمایید تا هوا به خوبی در محیط جریان داشته باشد.

▪ از اختلاط مواد شیمیایی مانند جوهر نمک و جرم بر با فرآورده‌های سفید کننده جداً خودداری کنید. بخارات و گازهای ناشی از این اختلال بسیار سمی و خفه‌کننده است.

▪ پس از مصرف مواد شوینده، سفید کننده، جرم بر و لوله‌بازکن در محیط‌های دربسته و کوچک مانند دستشویی و حمام به هیچ عنوان در این مکان‌ها توقف نکنید چراکه گازهای تولید شده در فضای کوچک، خفه‌کننده و سمی است.

▪ حتماً از وسایل محافظت کننده مانند دستکش بلند، کفش نفوذناپذیر، لباس آستین‌بلند، شلوار بلند و جوراب استفاده نمایید.

▪ ۲- هرگز سوم دفع آفات را در ظروف مشابه مواد خوارکی و آشامیدنی (مانند بطريق نوشابه) نگهداری نکنید.

▪ ۳- استفاده بی‌رویه از سوم دفع آفات نه تنها باعث بروز مقاومت در آفات می‌شود بلکه می‌تواند از طریق ایجاد باقیمانده در محصولات و آلودگی محیط زیست برای انسان مضر محسوب گردد.

۴- در هنگام سماپاشی مزارع، باغات و باغچه‌ها حتماً از ماسک، دستکش و لباس مناسب استفاده نمایید.

۵- از بکار بردن مقادیر بیش از حد توصیه شده سوم برای مقاصد کشاورزی خودداری کنید.

۶- در صورت تماس سوم دفع آفات با پوست، ناحیه آلوده را با مقادیر فراوان آب و صابون شستشو دهید.

۷- هرگونه مصرف خوارکی با سوم دفع آفات را جدی بگیرید و بیمار را برای درمان در اسرع وقت به نزدیکترین مرکز درمانی منتقل کنید.

علائم و نشانه‌های مسمومیت با حشره‌کش‌ها (موسوم به ترکیبات ارگانوفسفره) و مسمومیت با سرب

تهوع، استفراغ، دردهای شکمی، اسهال، اشک ریزش، آبریزش از بینی، تعزیر، تنگی نفس، افت فشارخون، تنگی مردمک چشم، اختلالات قلبی و عصبی

درمان:

۱. در صورت تماس پوست و یا چشم با مواد اسیدی و یا قلیایی پوست و چشم را با مقادیر فراوان آب شستشو داده و مصدوم را به مرکز درمانی منتقل کنید.

۲. در منازل قدیمی، لوله‌های آب سربی و رنگ مورد استفاده در چارچوب و دیوار که حاوی سرب است می‌تواند منجر به مسمومیت با سرب شود.

۳. مسمومیت با سرب در کودکان می‌تواند منجر به بروز اختلالات رفتاری، کنده‌هایی، اختلال در یادگیری، اختلال در رشد و منجر به بروز تشنج شود.

۴. مسمومیت با سرب می‌تواند از طریق تنفس و یا خوردن ذرات معلق سرب موجود در هوا، خاک و یا آب صورت گیرد.

۵. شستشوی مرتب دست‌ها در کودکان مانع تماس آلودگی سرب محیط با دهان آنها